

1. FÖY FİİLİMSİ

İÇİNDEKİLER

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	2
MEB Senaryo Soruları	3
İsim-Fiil (Mastar)	5
Sıfat-Fiil (Ortaç)	7
Zarf-Fiil (Bağ-Fiil)	9
Ünite Tekrar Testi	11
MEB Örnek Sorular	14
MEB Çıkmış Sorular	15
Cevap Anahtarı	16

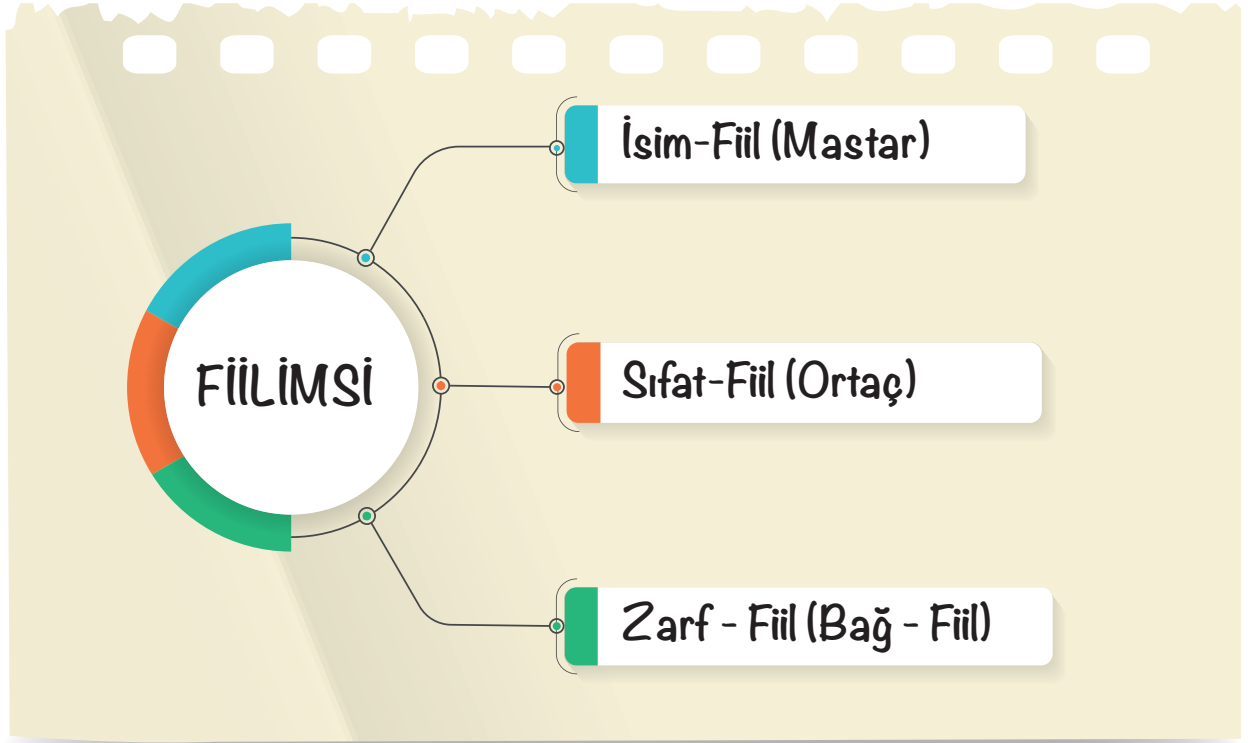
KAREKODU
OKUT.
YOUTUBE
KONU
ANLATIM VE
ETKİNLİĞİNE
ULAŞ.

KAREKODU
OKUT.
KONU
ANLATIMI VE
ETKİNLİK
PDF'SİNE ULAŞ.

KAVRAM HARİTASI

KAVRAM SÖZLÜĞÜ

Fiilimsi:

01

Fiil kök veya gövdelerine eklenen bazı eklerle (fiilimsi ekleriyle) türetilen sözcüklerdir.

MASTAR:

02

İsim-fiilin diğer adıdır.

ORTAÇ:

03

Sıfat-fiilin diğer adıdır.

ULAÇ/ BAĞ-FİİL:

04

Zarf-fiilin diğer adıdır.

Kazanım: T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

1. Söylentilere göre bugün Karapınar ilçesinin bulunduğu yerdeki ovada çevresi vaha gibi bir pınar vardır. Pınarın başında bir çoban çıkını açmış, önündeki tuzu ekmeğine katık etmektedir. Padişah, ordusunun önünde atını sürerek pınara gelir; çobana selam verir. Çoban, gelenin kim olduğunu bilmemektedir. Selamını alır, onu tuz ve ekmekten ibaret olan sofrasına buyur eder. Padişah, çobanın hatırını kırmaz. Bir lokma ekmek alır, tuza batırır ve ekmeği yer.

Bu metinde yer alan adlaştırmış sıfat-fiilleri yazınız.

Kazanım: T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

2. Doğada kuşlar, böcekler, omurgasızlar, sürüngenler gibi hayvan türleri yaşar. Vücut ısıları çevreye ve faaliyetlerine göre değişen hayvanlara soğukkanlı, vücut ısıları sabit olan hayvanlara ise sıcakkanlı hayvanlar denir. Sıcakkanlı hayvanlar, vücut sıcaklıklarını dış ortamdan yardım almadan düzenleyebilirler. Örneğin rakunlar kışın sıcaklığını yükseltmek için titrer, yazın ise sıcaklığını düşürmek için terleyerek soğur; aslan sıcakta terleme ile soğukta ise titreme ile sıcaklığını ayarlar.

Bu metinde yer alan fiilimsi türlerine birer örnek yazınız.

Kazanım: T.8.3.9. Fiillimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

3. Kimi insanların üzerinde gerginlik oluşturan dolunay, beni güzelliğiyle büyüler. Aslında asıl konumuz dolunay değil. Daha önce gelip de dolunay zamanına denk getiremediğim bir görsel şöleni izlemek için düştüm yollara. Uzaklara, çok uzaklara geldim. Dolunay zamanı kuzey ışıklarını görmek herkese nasip olmaz, dediler. Ben ne yaptım? Nasibimi kovaladım. Heyecandan kalbim durabilir. Bu ışık gösterisi içinde kaybolmayı ve gezegenimizin mucizelerinden birine bir kez daha tanık olmayı iple çekiyorum. Saniyeler var. Önce bilimsel açıklamasını yapalım. Kuzey ışıkları yeryüzünün manyetik alanıyla Güneş'ten gelen yüklü parçacıkların etkileşimi sonucu ortaya çıkan doğal ışımalarıdır. Bu ışımalar genellikle geceleri gözlemleniyor. Dünya'nın katmanlarından biri olan iyonosferde meydana geliyor.

Aşağıdaki soruları bu metne göre cevaplayınız.

a) Metinde yer alan isim-fiilleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Metinde yer alan sıfat-fiilleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Metinde yer alan zarf-fiilleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. I. Başarmak istiyorsan çabala; unutma, kimse senin yürüdüğün yolları yürümedi.
 II. Korkmadan yürüdüğün yollarda ilerlemek, seni amacına ulaştıracaktır mutlaka.
 III. Doğuştan sahip olduklarınızla yaşamayı öğrenmek bir süreç yani yaşamınızın yoğrulmasıdır.
 IV. Eğer doğruyu söylersen kiminle ne konuştuğunu hatırlamak zorunda kalmazsın.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla isim-fiil vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-me / -ma” ekinin işlevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Kahveni alıp bugünün gazetesini okumaya başladım.
 B) Temizlik yaparken eski elbiseleri atmaya karar verdi.
 C) Gözlemenin en lezzetlisini anneannemin elinden yedim.
 D) Yeni okuluna ve okul arkadaşlarına alışmaya çalışıyordu.

3. İsim-fiiller (ad-eylemler), “-me/-ma, -ış/-ış/-üş-uş, -mak /-mek” ekleriyle türetilir ve bazen cümlede sıfat görevinde kullanılabilir. Örneğin “yapma çiçek” ifadesinde “yapma” sözcüğü isim-fiil olup “çiçek” kelimesini niteleyerek sıfat görevinde kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Okuma alışkanlığı, düzenli kitap okuyarak elde edilir.
 B) Yüzme bilmeyenler için belediye özel bir kurs açtı.
 C) Kapının asma kilidi bozulduğu için yeni bir kilit aldım.
 D) En sevdiğim çiçeğimin kurumasına çok üzüldüm.

4. Aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil (ad-eylem) kullanılmamıştır?

- A) Siz ona bu kadar yüz vermekle büyük hata yapmışsınız.
 B) Bu mahallede yaşamamız , imkânsız gibi görünüyordu.
 C) Onu çantana koymayı ve iyi muhafaza etmeyi unutma.
 D) Denizdeki kuşların nağmeleri insanı neşelendiriyor.

5. Baharın gelişini genelde doğanın uyanışı olarak

I
algılarız. Bir anda etrafı saran çiçekler, uçuşmaya

başlayan böcekler sanatçılara olduğu kadar bilim

II
insanlarına da ilham verir. “Biyomimetik” adı verilen bilim dalının amacı, çözümlemesi gereken bazı

III
sorunların çözümüne doğayı taklit ederek ulaşmaktır.

IV

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi isim-fiil değildir?

- A) IV B) III C) II D) I

6. Fiil kökünden türediği ve olumsuz, fiiller gibi “-me/-ma” eki ile yapılabildiği hâlde kip eki alamayan sözcüklere “fiilimsi” denir.

Buna göre,

- I. Akıcı okuma, dışarıdan görüldüğü gibi kolay bir iş değil.
 II. Bence ne kadar zorlasalar da seni, yazma kendini yansıtmayan eseri.
 III. Anadolu insanında çok yaygındır insanlara lakap takma.

cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler fiilimsi değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) I ve III D) I, II ve III

7. Aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil özelliğini kaybetmiş kalıcı bir isme yer verilmemiştir?

- A) Bu yemek, ömrüm boyunca yediğim yemekler arasında en lezzetlisiydi.
- B) Sitenin çıkışına çocuklar için bir oyun parkı yapılmasına karar verildi.
- C) Yarışmada dereceye girenlere az sonra ödülleri verilecek.
- D) Futbolcunun futbol sahasına tuhaf hareketlerle girişi herkesi şaşırttı.

- 8.**
- İsim-fiil ve ona bağlı olan kelime grubuna “isim-fiil grubu” denir, isim-fiil grupları isim tamlaması oluşturabilir.
 - İsim-fiiller, fiil kök veya gövdelerine “-me / -ma, -mek / -mak, -ış / -iş, -uş / -üş” ekleri getirilerek oluşturulur.
 - Bazı sözcükler isim-fiil eklerini almasına rağmen kalıplaşarak bir kavramın ya da varlığın adı olurlar.

Bu açıklamalar ile aşağıdaki cümleler eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Bazlama Anadolu’da çok tüketilen bir ekmek türüdür.
- B) Bu özel günde beni aramadı hiç kimse ve sormadı benim hâlimi.
- C) Soğuk kış günlerinde ıhlamur kaynatmayı çok seviyorum.
- D) Çocuklar için en az otuz dakika okuma saati belirlenmeli.

- 9.**
- I. Ben kendimi bildim bileli oradaki inşaat öyle yarım yamalak bekliyor.
 - II. Yeni öğretmenlerin gelişiyile kadromuz epey yenilenecek.
 - III. Bu sabah işe yetişebilmek için taksi tutmak zorunda kaldım.
 - IV. Karakterimizin oluşmasında en önemli rol, okul arkadaşlarımıza aittir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ad-eylem kullanılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

- 10.** “-me, -ma” eki fiilimsi eki veya olumsuzluk eki olarak kullanılabilir.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde “-me, -ma” ekinin görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Onu her etkinliğe davet etmek istemedim.
- B) Davetlilerin çoğu onun geldiğini fark etmedi.
- C) Dedesinin öğütlerini diğer kuzenleri gibi o da dinlemedi.
- D) Ailemin keyif alarak yaptığı etkinlik kitap okumadır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi olmaktan çıkıp kalıplaşmış bir ad olmuştur?

- A) Onun gidişi en çok beni yaraladı.
- B) Her şeyi bana danışmanı istemiyordu.
- C) Mangalı yakmak için kuzeninden çakmak istedi.
- D) Toplantıdaki konusmasından hiçbir anlam çıkarmadım.

- 12.** İnsanların sıkıntılarını dinlemekten hiç bıkmazdı ve onların bu sıkıntılarına umut tohumu ekmek isterdi. Bunu istemekle de yetinmez, bu düşünceden sapmadan hedefine doğru ilerlerdi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi isim-fiil değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

ALTIN SORU

1. I. O gelmeden önce ben ayrılmıştım arkadaşımın evinden.
 II. Çekeceğimiz filmde birçok ünlü sporcu da rol alacaktı.
 III. İçinde bulunduğumuz toplumun etik kurallarının insanı biçimlendirmesi gerekir.
 IV. Bugünkü maç, akşamüstü yağın yoğun kar sebebiyle iptal edildi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil, tamlama oluşturmamıştır?**

- A) Dolapta üç gün bekleyen yemek bayatlamıştı.
 B) O şehirde her yeri gezmesine rağmen tanıdık bulamamıştı.
 C) Göz göze gelmiş insanlar, anlamsız bir tartışmaya başlamıştı.
 D) Yazarın, bugüne kadar hiç yayımlanmamış kitapları da varmış.

3. Sıfat-fiil yapan “-en, -esi, -mez, -(e)r, -dik, -ecek, -miş” eklerinin kip ekleriyle karıştırılmaması gerekir. Örneğin “görünmez kaza” ifadesindeki “-mez” eki sıfat-fiil ekidir ancak “Kimseyi dinlemez.” cümlesindeki “-mez” eki geniş zaman kip ekinin olumsuzudur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcük sıfat-fiil değildir?

- A) Sarsılmaz ve güçlü iradeye sahip insanlar beni her zaman etkilemiştir.
 B) Başarıyla tamamladığımız bir turneden sonra yine düşük yollara.
 C) Hiç duyulmamış hikâyeleri çocuklara anlatmaktan çok hoşlanırdı.
 D) Satranç turnuvasını gelecek sene Antalya’da düzenleyeceğiz.

4. (I) Yaşar Kemal, Türk edebiyatında derin izler bırakmış bir yazardır. (II) Onun eserleri, Anadolu insanının yaşam tarzını tüm gerçekliğiyle okuyuculara yansıtmaktadır. (III) Çocukluk yıllarında tanık olduğu olaylar, eserlerini büyük ölçüde etkilemiştir. (IV) Ona göre edebiyat, kültürler arası aktarım yapmak için en doğru araçlardan biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
 C) II ve III D) II ve IV

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?**

- A) Korkularımızdan kurtulmadıkça onlar gözümüzde büyür.
 B) İsteklerinizi hemen elde etmeyi beklemek yanlıştır.
 C) Sahile atılan onlarca şişeyi arkadaşımınla birlikte topladık.
 D) Okuldaki matematik öğretmenini babam tanıyor-muş.

6. I. Benim böyle işlere ayıracak vaktim yok.
 II. Tuttuğum takım, o yıl şampiyon olmuştu.
 III. Dondurulmuş gıdaların sağlıklı olmadığını söylüyor.
 IV. Dolmuş binen yolcular ilk durakta inmek istemiş.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil olma özelliğini kaybetmiş bir sözcüğe yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

7. “Köşe başında bekleyen adam, gergin görünüyordu.”
Bu cümledeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Trafik tıkanınca işe yetişemedi.
B) Yaşlı kadın bağıra çağıra yürüyordu.
C) Arabanı çok beğendim, güle güle kullan.
D) Diktiğim gül fidanı tomurcuk vermeye başladı.

8. I. Kış günü yakacak kömürü kalmamıştı zavallının.
II. Postacı mektubu kapının altından atıp gitmiş.
III. Boyadığı bibloları kuruması için dışarı çıkarmıştı.
IV. Canım arkadaşım geç de olsa yazılmış bizim okula.
Numaralanmış cümlelerin hangilerinde sıfat-fiil kullanılmıştır?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) III ve IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla sıfat-fiil kullanılmıştır?
- A) Tatilde gezilecek yerlerin listesini hazırlarken epey zorlandık.
B) İnsanlara ilham veren yazarların hayatı her zaman dikkat çekicidir.
C) Okuduğu kitapları odasındaki kitaplığın en üst rafına diziyordu.
D) Ne istediğini bilmeyen kişinin, ulaşacağı hedefi de olmaz.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat fiil kullanılmamıştır?

- A) Çıkamaz sokakta ilerlediğimizi bilmiyordu galiba.
B) Gökyüzünü kara kara bulutlar kaplamaya başlamıştı.
C) Bu şehre gelen herkes başta iletişim problemi yaşıydı.
D) Kör olası çöpçüler, aşkımı süpürmüşler.

11. Ve ruh atılan oklarla delik deşik.

I
İşte doğduğun eski evdesin birden,
II III
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
Susmuş ninnilerle gıcırıyor beşik
IV

- Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

12. (I) İzleyicinin bakışı, resim yüzeyinde gezinirken ressamın oluşturduğu rotayı kullanmaktadır. (II) Ressam, oluşturduğu kompozisyon düzeni aracılığıyla izleyicinin bakışını yönlendirerek ona bir anlatı sunmaktadır. (III) Bu bağlamda, bazı imgelerin özel bir konuma yerleştirildiği görülmektedir. (IV) Dolayısıyla ressam, odaklanan izleyiciyi bu noktadan başlayarak resmi çözümlmeye zorlamaktadır.

- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) IV
B) III
C) II
D) I

[ALTIN SORU]

1. Gülüp gel ya da gülerek gel
 Güle güle gel yeter ki
 I
 Gülmeden gülmeksizin değil
 Güler gülmez değil gülerken gel
 II
Gülünce güldükçe gel
 III
 Gülercesine gülesiye gel
 Sen güldüğünde ya da güleli gel
 IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi zarf-fiil değildir?

- A) IV B) III C) II D) I

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili zarf-fiil grubu yüklemde bildirilen eylemin nasıl gerçekleştiğini belirtmiştir?**
- A) Öğrenciler derse başlamadan sınıfı düzenlediler.
 B) Kitap okuyunca kendimi çok daha iyi hissediyorum.
 C) Kıkr kıkr güler arkadaşına yaptığı şakayı anlattı.
 D) Gökyüzü kararmaya başlayınca herkes evine döndü.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmamıştır?**
- A) Sen yokken burada her şey çok sakın ve sessizdi.
 B) Pazarda annemle dolaşırken torbaları ben taşıyordum.
 C) Araba, çamurlu yolda bata çıka ilerlemeye çalışıyordu.
 D) Ablam sabahları yürüyüş yapmadan güne başlamazdı.

4. Üşüyünce yalnızım dememek için
 I II
Tutunacağın bir dal bul bu dünyada
 III
 Tek tutkun, o kenti bırakıp gelmek olsun
 IV

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri zarf-fiil (ulaç) olarak kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV
 C) II ve III D) III ve IV

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil (ulaç) kullanılmıştır?**

- A) İnternet hızını artırdığında işlerini daha çabuk halledersin.
 B) Günler geceler var ki beni aramadın, bana yazmadın.
 C) Çok uzun boylu olduğumu farz et, yine beni sever miydin?
 D) Uzun betimlemelere yer veren yazar, zor da olsa akıcılığı sağlamış.

6. I. Ağlanacak hâlimize gülüyorduk tüm arkadaşlarım ve ben.
 II. Onunla saatlerce konuşup problemi çözmüştü.
 III. Benimle dertleşmesini beklemiyordum o yaşlı adamın.
 IV. Şehrin soğuk sokaklarında titreye titreye yürüyorduk.

Numaralanmış cümlelerdeki fiilimsilerden hangileri türce özdeştir?

- A) I ve III B) I ve II
 C) III ve IV D) II ve IV

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Her gün işe yürüyerek gidiyordum o yıllarda.
- B) Evin bozuk kapılarını tamir ederken ayağıma çekiş düşürdüm.
- C) Evden çıkmayıp gün boyu film izlemiş.
- D) Spor salonundan okula yürüye yürüye gitmiştik.

- 8.** I. Bu semte taşınalı hemen hemen on yıl oldu.
 II. Sanatçı Türkçenin, ağzında annesinin ak sütü olduğunu ifade etmiştir.
 III. Sanatçı, Osmanlı Devleti'nin ilk günlerini anlatarak yazısına başlangıç yapıyor.
 IV. Cemal Süreya'nın *Üvercinka*'sı okuyucuyu umulmaz hayatlarla tanıştırıyor.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf-fiil (bağ-fiil) vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

- 9.** I. Bu dev gibi gökdelenler yapıları semtimizdeki ağaçların tek bir yaprağı bile kıpırdamıyor.
 II. Toplantı salonuna girer girmez katılımcılara sorular sormaya başlamıştı.
 III. Beğenmediğim bu filmi izlerken göz kapaklarım yavaş yavaş kapanıyordu.
 IV. Durağa yeni gelen ihtiyar, durup durup aynı sözleri tekrarlıyordu.

Numaralanmış cümlelerde kullanılan zarf-fiillerden hangisi cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) IV
- B) III
- C) II
- D) I

10. Aşağıdakilerin hangisinde zarf-fiile yer verilmemiştir?

- A) Çiçek, odanın havasını iyiden iyiye değiştirdi.
- B) Bu romanı bitirir bitirmez yenisini alacağım.
- C) Karşıdan karşıya geçerken dikkatli olun.
- D) Buraya ağlaya ağlaya gelmesine üzüldük.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye durum anlamı katmıştır?

- A) Çocuklar parka güle oynaya gitti bu sabah.
- B) Onu görünce heyecandan ne yapacağını bilemedi.
- C) Eve giderken markete uğramam gerekiyor.
- D) İşlerini bitirir bitirmez yemek yapmaya koyuldu.

12. Fiilimsi ekleri kullanılarak iki cümle, tek bir cümle hâline getirilebilir.

Buna göre,

- Şiddetli rüzgârın etkisiyle ağaç dalları kırılmaya başladı.
- Bu durum, sabah işe gitmek isteyen yayaların ve sürücülerin zor anlar yaşamasına neden oldu.

cümlelerinin zarf-fiil yardımıyla anlam kaybı olmadan birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiddetli rüzgârın etkisiyle ağaç dallarının kırılmaya başlaması sabah işe gitmek isteyen yayaların ve sürücülerin zor anlar yaşamasına neden oldu.
- B) Şiddetli rüzgârın etkisiyle ağaç dalları kırılmaya başladı ve bu durum, sabah işe gitmek isteyen yayaların ve sürücülerin zor anlar yaşamasına neden oldu
- C) Şiddetli rüzgârın etkisiyle ağaç dalları kırılmaya başlayınca bu durum, sabah işe gitmek isteyen yayaların ve sürücülerin zor anlar yaşamasına neden oldu.
- D) Şiddetli rüzgâr etkisiyle ağaç dalları kırılmaya başladı; bu, sabah işe gitmek isteyen sürücüler için büyük bir engel oluşturdu.

[ALTIN SORU]

1.

Güvenilir biri olmanın ön koşulu, söylemlerinle hareketlerinin birbiriyle çelişmemesidir.

Cem, bu görüşüne katılmamak mümkün değil.

İki arkadaşın diyaloguna yönelik aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cem'in cümlesinde, birden fazla isim-fiil vardır.
- B) Savaş'ın cümlesinde, birden fazla isim-fiil bulunmaktadır.
- C) Cem'in cümlesinde, olumsuzluk ekiyle birlikte kullanılmış bir isim-fiil yer almaktadır.
- D) Savaş'ın cümlesinde, isim-fiil niteliğini kaybetmiş ve kalıcı isim olmuş bir sözcük vardır.

- 2. Kimi eylemsiler, eylem özelliklerini yitirerek adlaşır; doğrudan doğruya ad olarak kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek bir kullanım yoktur?

- A) Aklınıza takılan noktaları danışmayı unutmayın.
- B) Bakan, bu konuda dün sabah detaylı bir sunum yaptı.
- C) Öğle yemeğinde herkese döner ısmarlayacağım.
- D) Eline kazmayı alıp düşmüş tarlanın yoluna.

- 3. Aşağıdaki mısralardan hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Memleket isterim
Gök mavi, yer yeşil, tarla, sarı olsun;
Kıyılar çiçekten, diyarlar olsun.
- B) Memleket isterim
Ne başta dert ne gönülde hasret olsun.
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.
- C) Memleket isterim
Ne zengin fakir ne sen ben farkı olsun.
Kış günü herkesin evi, barkı olsun.
- D) Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun.
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

- 4. İnşaat projelerinin kuşları nasıl etkileyeceğini gösteren

bir telefon uygulaması çıkarıldı. Bu şekilde planlamacıların teklif edilen inşaat projelerine onay vermeden ^{II} olası etkilerini görmeleri mümkün olacak. Akıllı telefonlar için tasarlanan uygulamayı İngiltere'de Hull Üniversitesinden bir ekip geliştirdi. ^{IV}

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

- 5. Aşağıdakilerden hangisi fiilimsilere ait özelliklerden biri değildir?

- A) Bazı fiilimsiler, isim çekim eklerini alabilir.
- B) Fiil kök ve gövdelerinden türeyerek cümlede isim, sıfat ve zarf görevini üstlenirler.
- C) Fiilimsi ekleri yapım ekidir, eklendiği sözcüğün anlamını değiştirir.
- D) Fiilimsiler yargı bildirmezler ve olumsuz biçimleri yoktur.

6.

KODLAMA:

İSİM-FİİL: L SIFAT-FİİL: Z, ZARF-FİİL: E

Mine, bize gelip beni görmek istemiş ve daha önce tartıştığımız bir meseleyi tatlıya bağlayarak benden özür dilemeyi düşünmüş. Ancak Mine bize gelmeden önce ben, beni doğum gününe çağıran bir arkadaşımın yanına gitmişim.

Bu parçadaki fiilimsi türleri sırasıyla yan yana kodlamalarıyla yazıldığında ortaya çıkan sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ELZEZLE
- B) ZELELEZ
- C) ELZELEZ
- D) ZELEZEL

7. **Ali:** Başarılı insanların sırrının planlı çalışmak olduğuna inanıyorum.

Zeynep: Ders çalışırken not alarak çalışırsan daha başarılı olursun.

Burak: Spor yapıp sağlıklı kalabilir ve kalan ömrümüzü sağlıklı geçirebiliriz.

Eda: Sabah erkenden kalkıp, sunumu hazırlayıp arkadaşlarına heyecanla sundu.

Aşağıdaki öğrencilerden hangilerinin konuşmalarında kullandıkları fiilimsilerin türleri aynıdır?

- A) Ali- Burak
- B) Zeynep- Eda
- C) Ali- Zeynep
- D) Burak- Eda

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir fiilimsi kullanılmıştır?**

- A) Sen hakkını savunmadıkça onlar kazanacak.
- B) Oradan ayrıldığını kimseye anlatmamalısın.
- C) Başından geçenleri düşünüyor ve başından geçenlere hüzünleniyor.
- D) Benden bu kadar uzaklaşacağınızı tahmin edemedim.

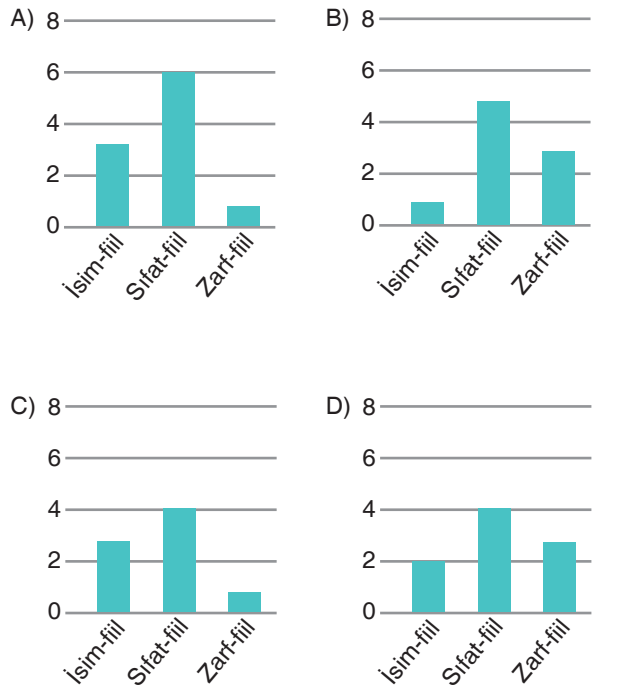
9. (I) Bir malzemenin yapısında ne kadar az kusur varsa malzeme o kadar kuvvetlidir. (II) Bu durum boyutları küçük olan malzemelerin daha kuvvetli olmasını sağlar. (III) Malzemelerin boyutları büyüdükçe yapılarındaki kusurların sayısıyla beraber kırılganlıkları da artar. (IV) Ancak uzmanların yaptığı çalışmalar, bazı hayvanların dişlerinin bu duruma bir istisna teşkil ettiğini gösteriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) IV
- B) III
- C) II
- D) I

10. Kafiye etkisi, insanların ritim içeren ifadelere ritim içermeyen ifadelere kıyasla inanmaya daha meyilli olduğunu öne süren bir kavramdır. Örneğin insanlar, "Acele giden ecele gider." gibi bir ifadeyi, "Acele giden insanların başına kötü bir iş gelir." veya "Hızlı gitmek ecele götürür." ifadelerine kıyasla, hepsi hemen hemen aynı anlama gelmesine rağmen daha doğru olarak algırlar. Bunun sebebi "acele" ve "ecele" sözcüklerinin kafiye etkisidir.

Bu parçada yer verilen fiilimsilerin türü ve sayısı bir grafik haline dönüştürüldüğünde doğru grafik aşağıdakilerden hangisidir?

11.

S

Bahçedeki solmuş yapraklar, sonbaharın yaklaştığının habercisiydi.

T

Yeni yerler görmek ve farklı kültürleri tanımak, insanın bakış açısını genişletir.

K

Spor yapan kişilerin, uzun vadede daha az kas kaybı yaşadıkları bilinmektedir.

A

Müzik, insan ruhunu dinlendiren insanların vazgeçemediği bir tutkudur.

M

Resim çizmek, insanın yaratıcılığını geliştirmesine katkı sağlar.

Bu cümlelerden içinde yalnızca sıfat-fiil bulunanların başındaki harflerle oluşturulabilecek sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

A) SAK

B) MAT

C) TAS

D) KAT

12. Doğal afetler, insanların hayatını olumsuz etkilemiş ve

büyük yıkımlara yol açmış olaylardır. Ani gerçekleşen bu afetler, hazırlıksız yakalanan insanlara büyük zararlar verebilir. Afetlere karşı bilinçlenerek önlem almak,

can ve mal kaybını en aza indirmek için oldukça önemlidir. Gerekli tedbirleri almayan toplumlar, afet sonrası toparlanmakta zorlandıkları gözlemlenmektedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili bilgiler, aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A)	Sıfat-fiil	Zarf-fiil	İsim-fiil	İsim-fiil
B)	Çekimli fiil	Sıfat-fiil	Zarf-fiil	Çekimli fiil
C)	Sıfat-fiil	Zarf-fiil	İsim-fiil	Çekimli fiil
D)	Çekimli fiil	Zarf-fiil	İsim-fiil	İsim-fiil

13. I. Hayata karşı güçlü durabilmek için karşılaşılan zorluklara sabırla göğüs germek gerekir.
II. Başarılı olan insanların, düzenli çalışarak hedeflerine adım adım ulaştığı bilinmektedir.
III. Yaz tatili başlamadan gidilecek yerlerin listesini çıkararak bir güzergâh planı yapmalısın.
IV. İnsan, yaşadığı olaylardan ders çıkarıp gelecekte daha bilinçli hareket etmeyi öğrenmelidir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil birlikte kullanılmıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

14. (I) Karadeniz'in kıyısında yer alan bu şehir, doğası ve temiz havasıyla ziyaretçilerini büyülemektedir. (II) Bölgenin en eski yerleşim yerlerinden biri olan bu şehir, tarihî dokusunu korumaya devam etmektedir. (III) Adını çevresinde bolca bulunan meşe ağaçlarından alan şehir, doğal güzellikleriyle ünlüdür. (IV) Yıl boyunca yerli ve yabancı turistlerin önemli uğrak yerlerinden biridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I ve III

D) II ve IV

15. (1) Pandalar, bambu ormanlarında yaşayan sevimli ve barışçıl hayvanlardır. (2) Pandalar günün büyük bir kısmını uyuyarak geçirmekten ve bambu tüketmekten çok hoşlanır. (3) Nesilleri tehlike altında olmasından dolayı pandaların korunması gerekmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili,

- I. 1. cümlede sadece sıfat-fiil kullanılmıştır.
II. 2. cümlede üç fiilimsi türü de kullanılmıştır.
III. 3. cümlede sıfat-fiil ve isim-fiil kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil vardır?

- A) Kar tanelerinin yapısı incelendiğinde farklı geometrik şekiller görülür.
- B) Rüzgârla taşınan devasa toz kütlesi, Amazon'daki bitkileri büyütüyor.
- C) Doktor, ayağımın röntgenini çekmek için yarım saat kadar uğraştı.
- D) Dolandırıcılar kredi kartlarını kopyalayarak birçok kişiyi dolandırmış.

I. Dönem/2025

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Bana çarptıkça anlar
Yağmur, yağmur olduğunu
- B) Umudum ceylandır engin ovada
Sağ salim geçecek yol arar durur
- C) Çamlıbel'den Tokat'a doğru
Tozlu yolların aktığı ırmak
- D) Yaprakla kuşun parlıtısından
Havuzun suyu erguvana döndü

I. Dönem/2024

3. Sıfat-fiil eki alan bazı sözcükler, fiilimsi özelliğini kaybeder ve bir varlık ya da kavramın adını karşılayarak kalıcı isim olur.

Örneğin "keser" sözcüğü, sıfat-fiil eklerinden biri olan "-er" ekini almasına rağmen bir aletin adını karşıladığı için kalıcı isim olmuştur.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat-fiil eki aldığı hâlde kalıcı isim olmuş bir sözcük vardır?

- A) Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer
- B) Ağaçların daha bu bahçelerde
Bütün yemişleri dalda sarkıyor
- C) Bursa'da eski bir cami avlusu
Küçük şadırvanda şakırdayan su
- D) Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz

Mart/2023

4.

Açıklama

Cümlede zaman ve durum bildiren fiilimsiler zarf-fiildir.

Örnekler:

- Soruyu doğru cevaplayınca çok sevindi.
zaman bildiren zarf-fiil
- Geç kaldığı için okula koşarak gitmiş.
durum bildiren zarf-fiil

Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Bu kez herkesten evvel almıştı yükünü
Doğrulmuştu yola, önceden önceden
- B) Gidiyordum, gurbeti gönlümle duya duya
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
- C) Yüzüm gülümsüyor ya yeter mutluyum, şenim
Bırak dere taşmışken ıslansın paçam, yenim
- D) Sorardım sırrını hiç düşünmeden
Bu fani gönlümün sevinci neden

Mayıs/2023

5. Hayal gücümüzün sınırlarını zorlayan bir dünyaya
adım attığımızın farkında mısınız? Bu dünyada, yapay
zekâya sahip bilgisayarlar, basit birer makine olmaktan
çıkıp yenilikçi ve özgün düşünme yetenekleriyle bizi
büyülüyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri isim-fiildir?

- A) 1 ve 2
B) 1 ve 3
C) 2 ve 4
D) 3 ve 4

Nisan/2024 Bursluluk Sınavı

1. "İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış" oyununda oyuncuların birisi hakem seçilir. Hakemin görevi oyunu yönetmek I
yani mevsimlerin isimlerini söylemektir. Ebe olmak üzere iki oyuncu seçilir. Ebe'nin amacı hakemin söylediği mevsimdeki oyuncuları yakalamaktır. II
Oyuncular ikiye grup oluşturarak bir mevsim adı III
seçerler ve her grup bir köşeye çekilir. IV
Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?
A) I B) II C) III D) IV

2024/LGS

2.

Bilgi:

Fiilimsiler fiil anlamı taşıdıkları hâlde fiiller gibi çekimlenemez. Cümlede isim, sıfat, zarf görevinde bulunur ve isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üç türe ayrılır.

Rüzgâr esse şimdi gökyüzünde. Mavini kokusu delip geçse benliğimi. Umut dolu bir dünyaya yolum düşse yemyeşil kırlarda. Keyifli bir düş olsam çayır-lara kök salan.

Bu parçadaki altı çizili fiilimsi türleri aşağıdakilerin hangisinde bir arada kullanılmıştır?

- A) Dünyanın dört bir yanından sanatçıların bir araya geldiği günde gökyüzünde süzölmüşüm sessizce.
B) Kollarımı savura savura tüm insanlarla birlikte kendimi müziğin ritmine bırakırken eğleniyorum.
C) El ele tutuşarak şarkılar söyleyelim neşe içinde doğmuş güne.
D) Su gibi akınca zaman, sonbaharı uğurlamanın vaktidir.

2023/LGS

3.

Açıklama:

Cümlede durum veya zaman bildiren fiilimsiler zarf-fiildir.

Örnekler:

Murat Nehri donunca gençler, üzerinde top zaman bildiren zarf-fiil oynuyormuş.

Gözlerini kitaptan ayırmadan sorduğum durum bildiren zarf-fiil soruya cevap verdi.

(I) Yaz aylarında tamamen kuruyan Kara Muğla Deresi'nin yatağını takip ederek Saburhane Meydanı'na ilerliyorum. (II) Saburhane'nin sürprizli sokaklarına doğru yol alırken yüzleri ısıtan neşeli ilkbahar güneşinin ağaçlara can verdiğini hissetmek zor olmuyor. (III) Kim bilir üst üste kaç kat kireç atılmış bembeyaz boyalı evleri keşfetmek için sokak aralarına dalıyorum. (IV) Evlerin ahşap bölümleri, Saburhaneli kadınların titizliğiyle siline siline özgün ve büyümlü bir sanat eserine dönüşmüş sanki.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

2020/LGS

4. "Dedesinin elini öptü." cümlesinde "öptü" sözcüğü çekimli fiildir ve cümlede yüklemidir. "Dedesinin öpülesi ellerini hatırladı." cümlesinde ise "öpülesi" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte kendisinden sonra gelen ismi nitelediği için sıfat-fiildir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Meyvesiz ağaca kimse taş atmaz.
B) Menfaatleri için küçölmeyen insan büyüktür.
C) Hayat ancak yaşayarak tecrübe edilir.
D) Öğrenmenin sınırlarını genellikle kendiniz koyarsınız.

2019/LGS

MEB Senaryo Soruları

1.	2.	3.
gelenin, olduğunu	değişen — sıfat-fiil, almadan — zarf-fiil, yükseltmek — isim-fiil	a. görmek, tanık olmayı, kaybolmayı, açıklamasını, ışımlar, izlemek b. oluşturan, denk getiremediğim, ortaya çıkan, olan c. gelip

İsim - Fiil

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
C	C	C	D	C	B	D	B	A	D	C	D

Sıfat - Fiil

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
A	B	B	B	C	D	D	C	D	B	C	B

Zarf - Fiil

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	C	A	B	A	D	B	B	A	A	A	C

Ünite Tekrar Testi

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
B	A	D	D	D	C	B	A	D	A	A	C	D	B	A

MEB Örnek Sorular

1.	2.	3.	4.	5.
B	D	B	A	D

MEB Çıkmış Sorular

1.	2.	3.	4.
D	C	C	B

2. FÖY SÖZCÜKTE ANLAM

İÇİNDEKİLER

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü.....	2
MEB Senaryo Soruları	3
Sözcükte Çok Anlamlılık, Deyim-Atasözü-İkileme	5
Sözcüğün Anlam Özellikleri, Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	7
Kalıplaşmış Sözcük Öbekleri	9
Ünite Tekrar Testi	11
MEB Örnek Sorular	13
MEB Çıkmış Sorular	14
Cevap Anahtarı	16

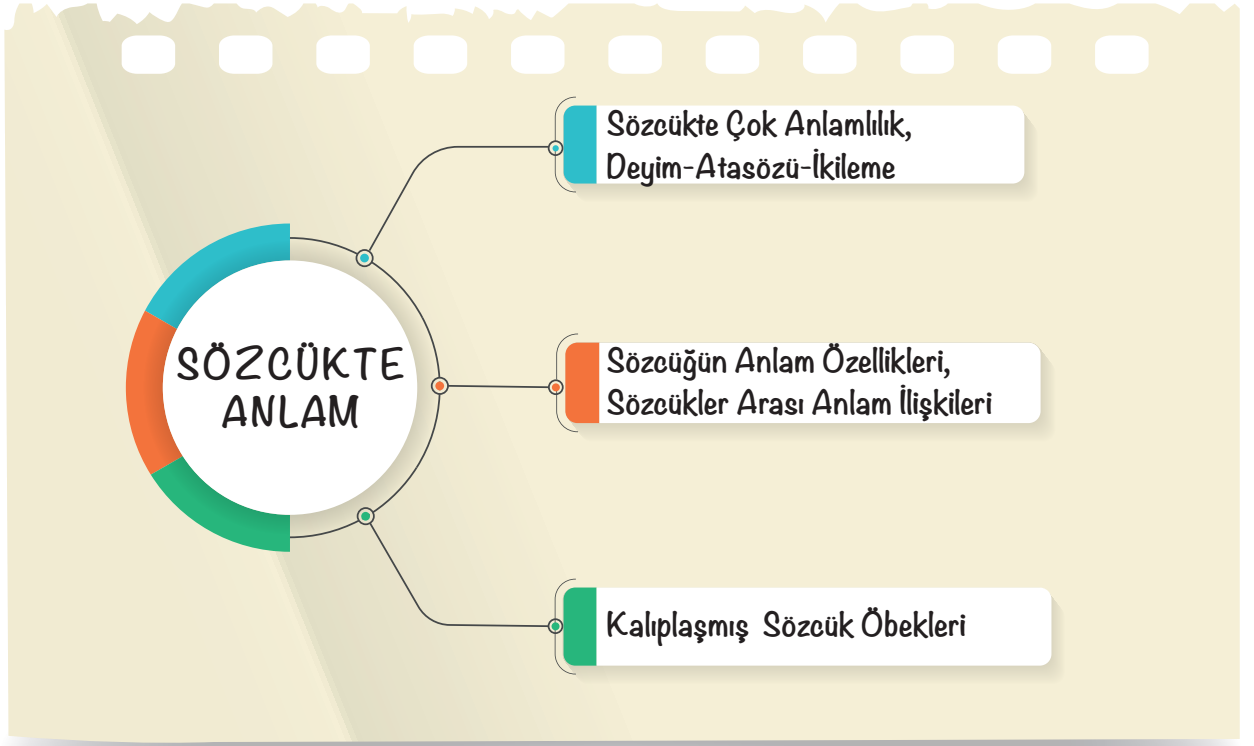
KAREKODU
OKUT.
YOUTUBE
KONU
ANLATIM VE
ETKİNLİĞİNE
ULAŞ.

KAREKODU
OKUT.
KONU
ANLATIMI VE
ETKİNLİK
PDF'SİNE ULAŞ.

KAVRAM HARİTASI

KAVRAM SÖZLÜĞÜ

GERÇEK ANLAM:

01

Bir sözcüğün herkesçe bilinen anlamıdır.

MECAZ ANLAM:

02

Bir sözcüğün, gerçek anlamı dışında ve başka bir kelimeyi çağrıştıracak biçimde kullanılmasına denir.

TERİM:

03

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüktür.

YANSIMA KELİME:

04

Doğadaki insan dışı canlı ve cansız varlıkların çıkardığı seslere benzer seslerle yapılan, doğadaki ses taklidi sözcüktür..

İKİLEME:

05

Aynı türden sözcüğün anlamı kuvvetlendirilmesi için art arda kullanılmasıdır.

BEYLİK SÖZ:

06

Herkesin kullandığı, etkisi kalmamış söz.

TEKDÜZE:

07

Değişmeyerek aynı biçimde tekrar eden, sıradan.

ÖYKÜNMEK:

08

Taklit etmek.

ÖZGÜN:

09

Yalnız kendine özgü bir nitelik taşıyan, orijinal.

Kazanım: T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Bir imtihandır Çanakkale. Türk'ün ateşle, Türk'ün yoklukla, Türk'ün kendisiyle, sabrıyla imtihanıdır. Fedakârlığın en son noktası, şanla şerefle dolu tarihimizin en parlak sayfasıdır. Dahası, Türk'ün gücünün tüm dün yaya ispatıdır. Öyle çok kahramanı, öyle çok tanığı vardır ki Çanakkale'nin. Her biri ayrı bir destan yazan, her biri ayrı bir sabahtan içli bir tebessümle, bize o günleri anlatan... Bugünleri o günlerle taçlandırın nice kahramanımız... Onlar ki capcanlı, her an yanımızda, her daim bizimle.

a. Bu metinde geçen “imtihan, fedakârlık, tebessüm, tanık” sözcüklerin eş anlamlılarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b. Bu metinde geçen altı çizili sözlerin metne kattığı anlamları yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kazanım: T.8.3.6. Deyim, atasözleri ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

2. Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını yanlarındaki boşluklara yazınız.

- Ağzı laf yapmak:
- Çiçeği burnunda:
- Dallanıp budaklanmak:
- Et tırnak olmak:
- Haber uçurmak:

Kazanım: T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

3 Önceden her insanın gittiği yolun ve çektığı acının aynı olduğunu düşünür, insanların farklı olduğunu hiç düşünmezdim. İnsanların dinlediği müzik bile aynı değilken böyle düşünmem çok yanlışmış, bunu yeni yeni fark ediyorum. Çocuklukları bile aynı olmayan insanları nasıl aynı kefeye koyabilirim ki?

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini (gerçek anlam/ mecaz anlam) yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....